

Uitvoeringstoets

Beschermd Wonen doordecentraliseren

Auteur: CAK
Datum: 19-01-2021
Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1.	Managementsamenvatting	3
2.	Aanleiding en doelstelling	5
3.	Definitie	7
4.	Randvoorwaarden en uitgangspunten	8
5.	Huidige en nieuwe situatie aanleveren gegevens	9
6.	Impact op de doelgroep (klanten)	10
7.	Impact op de keten	11
8.	Communicatie	12
9.	Impact CAK	15
10.	Interne beheersing en externe verantwoording	17
11.	Risico's, fraude en beheersmaatregelen	19
12.	Planning	21
13.	Financiële aspecten	22
14.	Beëindiging taak	26
	Bijlage: Neerslag gesprekken met VNG, werkgroep GGZ en gemeenten	27

1. Managementsamenvatting

In deze uitvoeringstoets worden de uitvoeringsgevolgen van de doordecentralisatie beschermd wonen per 1 januari 2022 uitgewerkt. Met de doordecentralisatie wordt beoogd de verantwoordelijkheid voor Wmo-cliënten voor beschermd wonen bij de herkomstgemeente te beleggen in plaats van bij de centrumgemeente van een regio. Dit betekent ook een herverdeling van de financiële middelen voor gemeenten, inclusief de afdracht aan gemeenten van de door het CAK geïnde eigen bijdragen.

Het CAK kan deze maatregel met ingang van 1 januari 2022 uitvoeren. Het CAK benadrukt dat de in deze uitvoeringstoets voorgestelde implementatie verschillende bestaande knelpunten oplost. Implementatie is daarom altijd zinvol, zowel voor gemeenten als voor het CAK, ook wanneer de doordecentralisatie geheel of gedeeltelijk wordt uitgesteld of geen doorgang zou vinden.

De voorgestelde implementatie behelst:

- Noodzakelijke aanpassing van ICT, zowel vanwege het woonplaatsbeginsel als vanwege bestaande knelpunten. Dit betekent onder meer het uitfaseren van de H&V applicatie en Thinsy, behoud van Cebes en OF, en het op een andere wijze vaststellen van de gemeente waaraan de geïnde eigen bijdrage wordt afgedragen. Omdat de berekening en financiële afhandeling in Cebes en OF overeen komt met die bij de Wlz, kan t.z.t. vernieuwing van Cebes en OF voor Wlz en beschermd wonen tegelijk worden meegenomen in de investeringskalender van het betreffende jaar.
- Vervanging van de huidige complexe gegevensuitwisseling met zorgaanbieders en gemeenten door één uniforme i-berichtenstandaard, gebaseerd op iEb, waarbij niet langer zorgaanbieders berichten aanleveren, maar uitsluitend gemeenten.

Het CAK kan de maatregel per 1 januari 2022 uitvoeren onder de volgende randvoorwaarden:

1. Het ministerie van VWS verstrekt uiterlijk voor 1 maart 2021 formeel opdracht tot implementatie van de maatregel en verstrekt daartoe de benodigde financiële middelen..
2. Het ministerie van VWS gaat akkoord met de in deze toets genoemde randvoorwaarden en uitgangspunten. Wanneer daar, gezien de voortgang van werkzaamheden in relatie tot onderstaande randvoorwaarden, aanleiding toe is, zet VWS haar bestuurlijke invloed in om ervoor te zorgen dat aan randvoorwaarden 3 t/m 10 wordt voldaan.
3. Alle bestandsvergelijkingen, in het kader van de verplichte tweemaandelijks bestandsvergelijking tussen gemeenten en het CAK, zijn afgerond bij het inrichten van ICT.
4. De (centrum)gemeenten en hun softwareleveranciers zijn 1 oktober 2021 klaar om ketentesten uit te voeren
5. iEb standaard moet per 1 april 2021 uitgewerkt zijn (voorlopige specificaties) en bekend zijn bij gemeenten. Dit vraagt voldoende commitment van ZIN, ketenbureau i-sociaal domein, CAK en referentiegroepen.
6. Centrumgemeenten hebben per 1 januari 2022 alle cliënten die onder hun verantwoordelijkheid vallen vastgelegd ten behoeve van gegevensuitwisseling met het CAK.
7. Centrumgemeenten leveren vanaf november 2021 initieel al hun klanten aan.

De randvoorwaarden 1 tot en met 7 zien op implementatie per 1 januari 2022. Omdat het objectief verdeelmodel en het woonplaatsbeginsel, die per 1 januari 2023¹ ingaan, ertoe leiden dat het CAK naast

¹ Zoals gemeld in een brief aan de Tweede Kamer van 18 december 2020, met kenmerk DMO-215737

centrumgemeenten ook aan regiogemeenten moeten kunnen afdragen, gelden aanvullende randvoorwaarden voor de verdere doordecentralisatie per 2023:

8. Het woonplaatsbeginsel en de daarmee samenhangende financieringsstromen zijn tijdig vastgesteld en door alle gemeenten geïmplementeerd, zodat duidelijk is aan welke gemeente het CAK moet afdragen.
9. Wetswijziging woonplaatsbeginsel moet tijdig zijn gepubliceerd en wijkt niet substantieel af van het wetsvoorstel dat in juli 2020 in consultatie is gegaan.
10. Alle gemeenten hebben per 1 januari 2023 alle cliënten die onder hun verantwoordelijkheid vallen (conform woonplaatsbeginsel) vastgelegd.

De begrote kosten voor implementatie bedragen in totaal € 506.000, waarvan € 379.500 in 2021 en € 126.500 in 2022. Dit is exclusief kosten voor het uifasieren van Thinsy, waarvoor een afzonderlijk traject loopt binnen het CAK. Thinsy wordt immers niet alleen gebruikt voor beschermd wonen, maar ook voor de eigen bijdrage voor Wmo maatwerk tot en met 2019. Het uifasieren van Thinsy is onderdeel van de investeringskalender.

Gegeven de mate van detailuitwerking in deze fase kent deze begroting een onzekerheidsmarge. Daarnaast geldt dat wanneer niet, of niet geheel, aan bovengenoemde randvoorwaarden is voldaan, dit tot hogere kosten kan leiden, namelijk wanneer dit tot extra inspanning van het CAK leidt. Het CAK verwacht tot en met 2023 geen wijziging in de structurele beheerskosten.

2. Aanleiding en doelstelling

2.1. Aanleiding

Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 is maatschappelijke ondersteuning gedecentraliseerd naar gemeenten. Hoewel de Wmo 2015 geen regio's of centrumgemeenten kent, is de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen tot op heden belegd bij centrumgemeenten. In elk van de 44 aangewezen regio's is één gemeente aangewezen als centrumgemeente, aan wie het CAK de geïnde eigen bijdragen afdraagt. VWS wil per 1 januari 2022 de verantwoordelijkheid doordecentraliseren naar alle gemeenten. Voor gemeenten betekent dit een andere verdeling van de financiële middelen en introductie van het woonplaatsbeginsel. Het woonplaatsbeginsel bepaalt dat de herkomstgemeente verantwoordelijk is voor het aanbieden van beschermd wonen aan een cliënt, ook als deze naar een andere gemeente verhuist. Voor het CAK betekent dit dat de geïnde eigen bijdrage niet aan de 44 centrumgemeenten, maar potentieel aan alle (circa 350) gemeenten moet worden afgedragen, waarbij de woonplaats van de cliënt niet langer kan worden gebruikt om de verantwoordelijke gemeente te verifiëren. Aan welke gemeente moet worden afgedragen hangt ook af van eventuele afspraken over samenwerking tussen gemeenten.

2.2. Vraagstelling van VWS

VWS vraagt het CAK een uitvoeringstoets op te stellen die is gericht op:

- de uitvoerbaarheid (voorgenomen invoeringsdatum: per 1 januari 2022);
- de noodzakelijke en minimale randvoorwaarden;
- de uitvoeringsrisico's;
- de gevolgen van de taak op de organisatie van het CAK, met inbegrip van de personele, ICT en automatiseringsgevolgen;
- gevolgen voor verantwoordings- en beleidsinformatie;
- de implementatie- en uitvoeringskosten.

Verder vraagt VWS in de toets aandacht te besteden aan:

- de afstemming met gemeenten en zorgaanbieders over de wijzigingen;
- de keuzes in de gegevensuitwisseling in de keten;
- afdracht van de geïnde eigen bijdragen, met name in de situatie waarbij de cliënt in een andere gemeente woont dan de gemeente waaraan moet worden afgedragen;
- de impact van het nieuwe woonplaatsbeginsel.

In het Bestuurlijk overleg van 27 augustus 2020 is afgesproken dat het CAK in december tussentijds VWS informeert over de uitvoeringstoets. Later bleek dat VWS vóór 7 december 2020 geïnformeerd wil worden vanwege het dan geplande Bestuurlijk overleg tussen VWS en VNG. Bovendien wil VWS nog voor het kerstreces de kamer informeren over de geplande doordecentralisatie per 1 januari 2022.

2.3. Beschrijving wijziging van de Wmo2015

De doordecentralisatie Wmo beschermd wonen die per 1 januari 2022 moet ingaan betekent dat bestaande klanten nog 10 jaar onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente vallen, maar dat nieuwe klanten onder de verantwoordelijkheid van de herkomstgemeente komen te vallen. Hiertoe wordt in de wetgeving het woonplaatsbeginsel geïntroduceerd. Dit houdt in dat de gemeente waar een cliënt oorspronkelijk woonde, voordat hij verhuisde naar een instelling voor beschermd wonen, verantwoordelijk is en blijft voor de cliënt. Ook als de instelling voor beschermd wonen zich in een andere gemeente bevindt. Verder is van belang dat gemeenten beleidsvrijheid krijgen om al dan niet samen met andere gemeenten afspraken te maken over beschermd wonen. Daarom moet de uitvoering van het CAK zo zijn ingericht dat alle hierna genoemde varianten daarbinnen passen:

- a. Een gemeente neemt voor een cliënt zelf de kosten voor haar rekening. Het CAK draagt de geïnde eigen bijdragen aan die gemeente af;
- b. Gemeenten werken samen, waarbij één gemeente regie voert. Het CAK draagt aan de regie voerende gemeente af (vergelijkbaar met Centrumgemeente)
- c. Gemeenten werken samen, waarbij één gemeente regie voert. Het CAK draagt de geïnde eigen bijdrage aan de afzonderlijke gemeenten af

Samenwerkingsverbanden kunnen in de loop van de tijd wijzigen.

2.4. Samenhang met bestaande knelpunten

Momenteel bestaan er diverse knelpunten bij de gegevensuitwisseling in het kader van beschermd wonen. Het CAK was al voor het verzoek van VWS om een uitvoeringstoets te schrijven in gesprek met VWS en VNG over deze knelpunten. Het gaat om de volgende knelpunten:

1. **Bovenregionale plaatsingen.** Aan de hand van de postcode van het BRP-adres van de klant, wordt nu bepaald welke centrumgemeente van toepassing is. Dit wordt gebruikt voor controle aan de poort en voor bepaling van de centrumgemeente aan wie de afdracht van de geïnde eigen bijdrage moet plaatsvinden. In de praktijk blijkt het echter met enige regelmaat voor te komen dat een cliënt tijdelijk in een andere regio wordt geplaatst, terwijl de centrumgemeente van de herkomstregio verantwoordelijk blijft en de kosten betaald. Dit geeft problemen bij de aanmelding bij het CAK en de afdracht. De afdracht gaat immers naar de centrumgemeente van de regio van het woonadres van de klant en niet naar de herkomstgemeente. De postcodecheck is op meerdere plaatsen verankerd in ICT-systemen.
2. **Bestaande ICT.** Beschermd wonen verloopt via de H&V-applicatie en Thinsy, die op de nominatie staan te worden uitgefaseerd, naar Cebes en OF. Ouderdom en complexiteit van deze applicaties zorgen voor hoge onderhoudskosten, maken het moeilijk om ten behoeve van rapportage of verantwoording de juiste gegevens uit het systeem te halen en maken het vrijwel onmogelijk nog aanpassingen te verrichten.
3. **Gegevensuitwisseling.** De huidige gegevensuitwisseling in de keten is complex en foutgevoelig. Zie paragraaf 5.1 voor een toelichting.
4. **Bestandsvergelijking.** In 2020 vindt een tweemaandelijks bestandsvergelijking plaats tussen gemeenten en het CAK om fouten uit het verleden te herstellen en de administraties van gemeenten en het CAK gelijk te trekken. Deze fouten zijn onder meer veroorzaakt door de complexe gegevensuitwisseling.

Met name vanwege de bij punt 1 genoemde postcodecheck kan de doordecentralisatie beschermd wonen niet in de huidige (ongewijzigde) systemen worden geïmplementeerd. Aanpassing of nieuwbouw is nodig.

3. Definitie

3.1. Juridisch kader

De tot op heden gebruikte regio-indeling voor beschermd wonen is niet wettelijk vastgelegd. De Wet (Wmo 2015) kent slechts gemeenten en kent geen centrumgemeenten. Het beleidsvoornemen leidt echter wel tot het toevoegen van het woonplaatsbeginsel aan de wet. Het wetsvoorstel is op 15 juli 2020 ter consultatie op internet gepubliceerd². Meer over de regio-indeling voor beschermd wonen is te vinden in de regio-atlas³.

De doordecentralisatie betreft, voor zover voor het CAK relevant, Wmo-cliënten die gebruik maken van beschermd wonen, zoals gedefinieerd in de Wmo 2015, artikel 1.2.1, onder b. Conform leden 1 en 7 van artikel 2.1.4a, moeten deze Wmo-cliënten een eigen bijdrage aan het CAK betalen, waarmee zij 'klant' van het CAK worden. Artikel 2.1.4b tenslotte, bepaalt in het eerste lid dat het CAK de eigen bijdrage int voor de gemeente. Vanwege de afgesproken regio-indeling worden op dit moment de door het CAK geïnde eigen bijdragen afgedragen aan de centrumgemeenten van de regio waarin de klant woont.

3.2. Definiëring en afbakening doelgroep

De doelgroep voor beschermd wonen blijft hetzelfde: cliënten die gebruik maken van een instelling voor beschermd wonen en aan het CAK een eigen bijdrage moeten betalen. Het beleidsvoornemen betreft geen wijziging van doelgroep, maar wijziging van verdeling van middelen en verantwoordelijkheden tussen gemeenten en van de relatie tussen burger en gemeente.

² <https://www.internetconsultatie.nl/woonplaatsbeginselbeschermdwonen>

³ https://www.regioatlas.nl/kaarten#_centrumgemeentemaatschappelijkeopvangbeschermdwonen

4. Randvoorwaarden en uitgangspunten

4.1. Randvoorwaarden

Het CAK kan het beleidsvoorstel uitvoeren onder de hieronder genoemde randvoorwaarden:

- A. VWS verstrekt uiterlijk voor 1 maart 2021 formeel opdracht tot implementatie en akkoord op de randvoorwaarden en uitgangspunten zoals in dit hoofdstuk beschreven.
- B. Wanneer daar, gezien de voortgang van werkzaamheden in relatie tot onderstaande randvoorwaarden, aanleiding toe is, zet VWS haar bestuurlijke invloed in om ervoor te zorgen dat aan randvoorwaarden C t/m I wordt voldaan.
- C. Alle bestandsvergelijkingen, in het kader van de verplichte tweemaandelijks bestandsvergelijking tussen gemeenten en het CAK, zijn afgerond bij het inrichten van ICT.
- D. De gemeenten en hun softwareleveranciers zijn 1 oktober 2021 klaar om ketentesten uit te voeren
- E. iEb standaard moet per 1 april 2021 uitgewerkt zijn en bekend zijn bij gemeenten. Dit houdt in dat Zorginstituut Nederland uiterlijk 1 april de voorlopige specificaties heeft gepubliceerd.
- F. Centrumgemeenten hebben per 1 januari 2022 alle cliënten die onder hun verantwoordelijkheid vallen vastgelegd. Vanwege uitstel van het woonplaatsbeginsel geldt voor overige gemeenten als datum 1 januari 2023.
- G. Centrumgemeenten leveren vanaf november initieel al hun klanten aan.
- H. Het woonplaatsbeginsel en de daarmee samenhangende financieringsstromen zijn tijdig vastgesteld en door alle gemeenten geïmplementeerd, zodat in 2023 duidelijk is aan welke gemeente het CAK moet afdragen.
- I. Wetswijziging woonplaatsbeginsel moet tijdig zijn gepubliceerd en wijkt niet substantieel af van het wetsvoorstel dat in juli 2020 in consultatie is gegaan.

*

4.2. Uitgangspunten

- Uitsluitend gemeenten leveren Beschermd Wonen aan, waarbij slechts één wijze van aanlevering mogelijk is.
- De gemeente die de zorg aanlevert ontvangt de afdracht. De wijze waarop gemeenten willen samenwerken is niet relevant voor het CAK. Het CAK bepaalt de hoogte van eigen bijdrage, beschikt, factureert en int deze en draagt af aan de aanleverende partij. Uitbetaling geschiedt via een BNG bankrekeningnummer.
- De gemeenten zijn verantwoordelijk voor herindelingen. De gemeente sluit bij een herindeling de oude zorg af met een stopbericht uit de oude gemeente en levert deze opnieuw aan via de nieuwe gemeente, met behulp van een startbericht.
- De aanlevering van de zorg geschiedt via de iEb standaard. Deze standaard is reeds in gebruik bij de gemeenten voor het aanleveren van reguliere Wmo2015 zorg en zal worden aangepast voor beschermd wonen.
- De klant ondervindt geen gevolgen van de wijziging.
- Het CAK blijft waar mogelijk gebruik maken van bestaande ICT (Cebes, OF), ter beperking van risico's en kosten. Toekomstige vernieuwing van Cebes is onderdeel van de investeringskalender van het betreffende jaar.

5. Huidige en nieuwe situatie aanleveren gegevens

5.1. Huidige wijze van aanleveren

Het CAK heeft in het verleden gepoogd de gemeenten zo goed en uitgebreid mogelijk te faciliteren bij de aanlevering van gegevens. Dit heeft ertoe geleid dat gegevens op vier verschillende wijze en door verschillende partijen kunnen worden aangeleverd. Gemeenten hebben de mogelijkheid het aan- en afmelden voor de eigen bijdrage te delegeren aan zorgaanbieders. Ondanks dat de afgelopen jaren een trend zichtbaar is waarbij gemeenten de aanlevering bij het CAK doen, laten 16 van de 45 centrumgemeenten deze gegevens door zorgaanbieders bij het CAK aanleveren.

Gevolg van het aanleveren van gegevens door zowel gemeente als zorgaanbieders is dat administraties van gemeente, zorgaanbieders en het CAK uit elkaar lopen. Door verschillende zorginstellingen worden bijvoorbeeld regelmatig overlappende zorgperiodes aangeleverd. Om die administratieve fouten (eerder) aan het licht te brengen is de tweemaandelijks bestandsvergelijking wettelijk verplicht gesteld. Deze maatregel heeft effect, maar brengt een grote administratieve last met zich mee voor zowel het CAK als gemeente en zorgaanbieder.

De aanlevering bij het CAK geschiedt door gemeenten via de H&V-standaard en -applicatie Wmo Beschermd Wonen. Zorgaanbieders leveren aan via een Excel formulier dat handmatig wordt verwerkt door het CAK. Deze manier van gegevens uitwisselen is gedateerd, arbeidsintensief en kent problemen op het gebied van afdrachten en verantwoording. Bij correcties zorgt dit voor complexe administratieve afhandeling. De klant, die aan het einde van de keten staat, wordt geconfronteerd met negatieve gevolgen van foutieve aanlevering.

Momenteel verzorgt het CAK de afdracht van de eigen bijdrage van gemeenten naar centrumgemeenten. Om de wijziging gecontroleerd te kunnen uitvoeren en te kunnen verantwoorden, draagt het CAK vanaf 1 januari 2022 af aan de gemeente die de zorg aanlevert.

5.2. Nieuwe situatie

De uitvoering van de bijdrageregeling Wmo beschermd wonen is een verantwoordelijkheid van gemeenten en het CAK. Binnen het sociaal domein van de Wmo-keten is gegevensuitwisseling volgens iStandaarden gebruikelijk. Het ligt dan ook voor de hand dat het CAK voor Wmo beschermd wonen hierop aansluit. Daarmee kan eveneens worden aangesloten op bestaande infrastructuur waarin gebruik wordt gemaakt van het Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGk). Doordat in de nieuwe situatie alleen gemeenten en het CAK gegevens uitwisselen, lopen administraties minder snel uit elkaar en kunnen de tweemaandelijks bestandvergelijkingen worden vereenvoudigd. Zie het hoofdstuk 'Impact op de keten' voor een nadere toelichting.

Figuur 1 Gegevensuitwisseling per 1 januari 2022

6. Impact op de doelgroep (klanten)

In dit deel van de uitvoeringstoets beschrijft het CAK de gevolgen van de doordecentralisatie van beschermd wonen voor de betreffende klanten. Hierbij is rekening gehouden met de bevindingen en adviezen uit het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid (WRR) 'Weten is nog geen doen: Een realistisch perspectief op redzaamheid'. Klanten van het CAK bevinden zich immers doorgaans in een kwetsbare situatie waarin hun mentale vermogens (tijdelijk/nog meer) onder druk kunnen staan.

6.1. Doelgroep

Het betreft de gehele klantgroep Wmo2015 Beschermd Wonen. De huidige populatie kent ongeveer 22.000 klanten. Na de overgang van GGZ klanten naar de Wlz per 1 januari 2021 wordt deze groep minimaal gehalveerd. Kengetallen voor de huidige klanten:

- Bij 50% van de klanten vindt broninhouding plaats.
- Voor ongeveer 8% van de klanten wordt een grondslag sparen en beleggen door de Belastingdienst aangeleverd.
- Bij 99% van de klanten is in het systeem van het CAK als eenpersoonshuishouden aangemerkt.
- Bij 19% van de klanten is er sprake van een betalingsregeling met het CAK.

6.2. Impact op de klant

De verandering betreft met name de aanlevering van gegevens. Als de aanlevering volgens plan verloopt, merken de klanten niets van de wijziging, immers de eigen bijdrage berekening, facturatie en inning, verandert niet.

Administratieve impact

Het beleidsvoorstel heeft geen administratieve impact op klanten die nu al gebruik maken van beschermd wonen en op nieuwe klanten.

Financiële impact

Het beleidsvoorstel heeft geen financiële impact op klanten die nu al gebruik maken van beschermd wonen en op nieuwe klanten.

Uitlegbaarheid

In principe zou de klant niets moeten merken van de doordecentralisatie van beschermd wonen. Het gaat om de (technische) manier van aanmelding en dat gebeurt allemaal buiten de klant om. Echter, als de uitvoering onverhoopt niet gaat zoals bedacht, dan merkt een klant daar wel iets van. En dat heeft een financiële en administratieve impact.

7. Impact op de keten

De door het CAK gehanteerde uitgangspunten bij de doordecentralisatie van Wmo beschermd wonen hebben impact op de gehele keten. In hoofdlijnen gaat het om ontwikkelingen in de regio, het (direct) uitsluiten van zorgaanbieders bij de gegevensuitwisseling voor de eigen bijdrage en het aansluiten op iStandaarden. In alle situaties geldt dat de exacte impact per centrumgemeente kan verschillen. Iedere gemeente kent een eigen inrichting op het gebied van samenwerking binnen de regio, met zorgaanbieders of specifieke technische keuzes en ontwikkelingen. Om een goede inschatting van de impact op de keten te kunnen maken heeft het CAK voor deze uitvoeringstoets gesproken met VNG, de VNG-werkgroep GGZ en met verschillende gemeenten. Een neerslag van deze gesprekken is opgenomen als bijlage.

7.1. Primair proces: uitwisseling gegevens met ketenpartners

Gemeenten moeten ervoor zorgen dat zij over alle gegevens beschikken van de zorgaanbieder, zodat zij de cliënten kunnen aan- en afmelden bij het CAK. Een aantal (centrum)gemeenten moet daarom afspraken maken met zorgaanbieders zodat hun administratie geschikt wordt om de aanlevering bij het CAK te kunnen doen.

7.2. Aanpassingen iEb standaard

Om per 2022 gegevens uit te kunnen wisselen volgens iStandaarden moet een (jaarlijks) traject met de keten worden doorlopen. De wijziging wordt onder regie van Zorginstituut Nederland (ZIN) besproken met de keten (gemeenten, zorgaanbieders en belanghebbenden) in referentiegroepen. Met de input vanuit de referentiegroepen kan ZIN de specificaties vaststellen. Om (gemeentelijke) softwareleveranciers voldoende tijd te geven om de software te ontwikkelen moeten de specificaties in april 2021 (voorlopig) worden gepubliceerd. Na ontwikkeling/realisatie van de nieuwe software moet deze vanaf oktober 2021 getest en geïmplementeerd worden bij gemeenten en het CAK. Tot slot moeten voor de implementatie nog enkele keuzes gemaakt worden ten aanzien van de datamigratie. Zo is bij de implementatie van het Wmo abonnementstarief gekozen voor een nieuwe initiële aanlevering door gemeenten.

Bovenstaand beschreven traject is vanwege de tijdslijnen al in gang gezet door de wijziging mee te nemen in de kadernotitie. Vooruitlopend op de behandeling in de referentiegroepen geven gemeenten aan het haalbaar is. Daarbij zijn randvoorwaarden benoemd, welke in hoofdstuk 4 zijn opgenomen. Het traject vraagt om transparantie van de gehele keten in het behalen van mijlpalen en tijdig ingrijpen bij vertraging.

7.3. Afspraken met ketenpartners

De wijze van samenwerking tussen regiogemeenten, centrumgemeenten en eventuele uitvoeringsorganisaties zijn constant in ontwikkeling. Bepaalde regio's kiezen ervoor om vanuit de structuur van de Centrumgemeente te blijven werken. Andere zullen al op korte termijn (begin 2021) starten met een vorm van doordecentralisatie. Een belangrijke afhankelijkheid is de uitvoering van het woonplaatsbeginsel door gemeenten. Daar wordt bepaald welke gemeente verantwoordelijk is voor de ondersteuning aan de cliënt. Ook discussie rondom het objectieve verdeelmodel beschermd wonen speelt mee. Veel gemeenten hebben de uitvoering gezamenlijk of met een aparte uitvoeringsorganisatie georganiseerd. Afhankelijk van gemeente keuzes of ontwikkelingen kan de impact groter of kleiner zijn.

8. Communicatie

Als klantgerichte publieke dienstverlener staat het CAK voor zorgvuldige uitvoering van regelingen en proactieve communicatie met burgers en klanten. Klanten, ketenpartners en andere partijen moeten tijdig, correct en op begrijpelijke wijze geïnformeerd worden over hun regelingen en wijzigingen daarin. Daarbij is de persoonlijke situatie van de klant het uitgangspunt en, waar nodig, persoonlijke dienstverlening het principe. Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangspunten voor de communicatie. Op basis van de voortgang van de implementatie en signalen van ketenpartners zal het CAK de communicatieaanpak bijsturen.

8.1. Strategie: integrale aanpak communicatie

Zoals eerder beschreven in deze uitvoeringstoets raakt het doordecentraliseren allerlei aspecten in de keten; van beleid tot uitvoering. Bij ketenpartners én het CAK. Voor een succesvolle implementatie is het belangrijk dat alle partijen naadloos samenwerken. Een integrale communicatieaanpak met ketenpartners draagt hieraan bij. Het advies is met de ketenpartners gezamenlijk op te trekken met het uitwisselen van kennis, kunde en communicatie naar doelgroepen. Doel daarbij is een zo soepel mogelijke overgang naar de nieuwe situatie. Bij een succesvolle implementatie heeft de doordecentralisatie geen impact op klanten. Lijkt er toch impact voor klanten te zijn, dan is het belangrijk om voortijdig maatregelen te nemen.

8.1.1. Communicatiedoelstellingen

Het CAK heeft als doelstelling:

- een bijdrage te leveren aan een zo soepel mogelijke verandering;
- te informeren over de wijzigingen en de mogelijke gevolgen daarvan voor de klant of keten;
- de stakeholders te activeren (ketencommunicatie);
- de betrokkenheid van de stakeholders te vergroten (ketencommunicatie).

8.1.2. Doelgroepen

Inventarisatie van de belangrijkste doelgroepen:

Klanten	Klantgroep
Klanten	<ul style="list-style-type: none"> • Klanten en (wettelijk) vertegenwoordigers • Patiëntenvertrouwenspersoon • Familievertrouwenspersoon • Branchevereniging voor professionele bewindvoerders, mentoren, curatoren en inkomensbeheerders (BPBI)
Cliëntenraden/organisaties	<ul style="list-style-type: none"> • Centrale cliëntenraden van organisaties voor beschermd wonen • Iederin • Per Saldo • MEE
Ketenpartners/stakeholders	<ul style="list-style-type: none"> • VWS inclusief inlichtingenbureau en Ketenbureau ISD • Gemeenten • Zorgaanbieders (beschermd wonen) • VNG • Zorginstituut Nederland • Softwareleveranciers

8.2. Uitgangspunten voor communicatie

- De doordecentralisatie beschermd wonen gaat per 1 januari 2022 in.
- Bestaande klanten vallen nog 10 jaar onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Nieuwe klanten vallen onder de verantwoordelijkheid van de herkomstgemeente.
- Het woonplaatsbeginsel geldt: de gemeente waar een klant oorspronkelijk woonde, voordat hij verhuisde naar een instelling voor beschermd wonen, is en blijft verantwoordelijk voor de klant.
- Gemeenten krijgen de beleidsvrijheid om al dan niet samen met andere gemeenten afspraken te maken over beschermd wonen.
- Alle partijen zijn tijdig en juist klaar met de implementatie.
- Gestandaardiseerde berichtenuitwisseling.
- Berichtenuitwisseling met verantwoordelijke gemeenten.
- Aansluiting bij de iStandaarden voor berichtenuitwisseling.
- Indien de implementatie gevolgen heeft voor klanten, dan zijn deze tijdig bekend.

8.2.1. Aandachtspunten in de communicatie

- Het gaat om zeer kwetsbare klanten.
- Er gaan twee verschillende situaties ontstaan: bestaande klanten vallen nog 10 jaar onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Nieuwe klanten vallen onder de verantwoordelijkheid van de herkomstgemeente. Over deze 'overgangperiode' kan onduidelijkheid ontstaan tussen gemeenten.

8.3. Ketencommunicatie

Het CAK werkt nauw samen met VWS en de VNG inclusief het ketenbureau in de communicatie. Het is daarbij belangrijk dat communicatiemomenten op elkaar zijn afgestemd en consistent. Dit voorkomt 'ruis' in de keten en zorg voor heldere communicatie naar de belanghebbenden.

Voorafgaand aan 1 januari 2022 zorgt het CAK voor een tijdige aankondiging van en uitleg over de veranderingen voor de ketenpartners via al zijn reguliere kanalen:

- op www.hetcak.nl/zakelijk;
- via de nieuwsbrief voor ketenpartners, met name gemeenten en zorgaanbieders beschermd wonen;
- via gesprekken met ketenpartners (onder andere via de referentiegroepen m.b.t. iStandaard en berichtenverkeer);
- via (aanlever)instructies en handleidingen;
- door middel van telefonische voorlichting naar aanleiding van vragen van ketenpartners.

8.4. Klantcommunicatie

In de 'happy flow' heeft de doordecentralisatie weinig impact op klanten. Er zijn geen financiële en administratieve gevolgen (zie hoofdstuk 6 impact klanten). Echter doen zich een aantal risico's voor zoals beschreven in hoofdstuk 11. De gevolgen van deze risico's zijn zeer nadelig voor de klant; bijvoorbeeld ingewikkelde correcties en/of naheffingen.

Gedurende 2021 is het belangrijk om vinger aan de pols te houden bij de implementatie. Mochten er indicaties zijn dat er toch gevolgen zijn voor klanten, dan is het aan te raden hier direct op te anticiperen en proactief (vertegenwoordigers van) klanten én belangenorganisaties te informeren. Hierbij is tevens het advies om dit integraal te doen; in samenwerking met de ketenpartners.

Heldere, begrijpelijke en tijdige communicatie naar klanten is in het geval van een 'uphappy flow'

essentieel. Direct via eigen kanalen, indirect via stakeholders. Het doel is het voorkomen van vragen, onduidelijkheden en verrassingen voor de klant.

8.5. Algemene voorlichtingsacties

Indien relevant brengt het CAK zorgaanbieders, gemeenten en belangen- en cliëntorganisaties op de hoogte van de mogelijke gevolgen voor klanten. In het bijzonder mogelijke administratieve en financiële gevolgen. Het CAK heeft hierin een proactieve rol; het CAK brengt de belangen/cliëntorganisaties tijdig op de hoogte. Op deze manier kunnen de belanghebbende partijen de achterban informeren. De doelgroep is bekend bij het CAK, dus het is mogelijk om dit (ruim) van tevoren te doen, zodat de klant niet voor verrassingen komt te staan.

9. Impact CAK

9.1. Organisatie

De doordecentralisering van Wmo2015 Beschermd Wonen geen invloed op de organisatie. De werkzaamheden worden binnen het huidige organigram uitgevoerd.

9.2. Personeel

9.2.1. *Formatieplaatsen*

In de bedrijfsvoering zijn in 2019 drie fte werkzaam voor het handmatig invoeren van zorggegevens Wmo2015 Beschermd Wonen. Dat aantal vermindert per 1 januari 2021 vanwege de overgang van Beschermd Wonen klanten naar de Wlz. In principe vervallen de handmatige werkzaamheden voor het invoeren van gegevens van 1 januari 2022 en verder. Voor de voorgaande jaren blijven deze werkzaamheden echter wel bestaan, voor correcties en naleveringen. Bovendien is het te verwachten dat de nieuwe aanpak en de daarbij horende automatisering bij de gemeenten ook uitval zal opleveren, zij het minder dan in de huidige situatie. Hoewel naar verwachting op langere termijn de beheerskosten zullen dalen, verwacht het CAK in elk geval tot en met 2023 géén significante besparing op uitvoeringskosten. De kwaliteit van de verantwoording over de uitvoering zal echter substantieel toenemen.

Het huidige applicatielandschap van de Wmo Beschermd Wonen moet nog enige jaren operationeel worden gehouden. Hoewel minder capaciteit benodigd is door het minimaliseren van onderhoud, zal het onderhoud van het nieuwe applicatielandschap óók capaciteit kosten. In de eerste jaren verwacht het CAK daarom géén significante besparing op ICT kosten. De wijziging legt echter een stevig fundament onder verdere rationalisatie van het ICT landschap in de komende jaren.

9.2.2. *Kennis en competenties*

De betrokken medewerkers worden intern bijgeschoold. De frontofficemedewerkers zijn getraind om de doelgroep te woord te staan. De kennisbank wordt geactualiseerd. De afdeling Klachten, Bezwaar & Beroep wordt voorbereid om eventuele bezwaar- en beroepszaken af te kunnen handelen.

9.2.3. *Interne opleidingen*

De nieuwe situatie wordt verwerkt in de opleidingen en kan vanuit de lijn worden opgepakt.

9.3. Administratieve organisatie

De werkinstructies en ao/ic voor de betrokken afdelingen moeten worden aangepast ten behoeve van de uitvoering met het vernieuwde applicatielandschap.

9.4. Financieel

De hoogte van de te innen inkomensafhankelijke bijdrage blijft ongewijzigd. Het beleidsvoornemen heeft geen invloed op de hoogte van de afdrachten. De afdracht van de eigen bijdrage vindt met ingang van 1 januari 2022 plaats bij de gemeente die de klant heeft aangeleverd.

9.5. Automatisering (ICT)

Met de implementatie van het beleidsvoornemen brengen we een aanpassing aan in de aanlevering en verwerking van de aangeleverde gegevens en versimpelt het applicatielandschap op termijn. Het CAK stopt met het handmatig invoeren van gegevens voor alle nieuwe klanten en correcties, betrekking hebben de op het zorgjaar 2022 en verder. Gemeenten leveren start- en stopberichten aan via de nieuwe iEb standaard. De gemeenten die niet tijdig klaar zijn met de geautomatiseerde aanlevering van deze

gegevens krijgen maximaal één jaar de beschikking over een webformulier om de gegevens handmatig aan te leveren. Aanvullend dienen rapportages met betrekking tot uitval-, verwerking- en verantwoording te worden aangepast. Met de vernieuwing van de gegevensuitwisseling wordt verantwoording een voorspelbaarder proces en verwacht het CAK minder uitval op aanleveringen.

Het huidige applicatielandschap zal nog enkele jaren worden ondersteund. De aanlevering van zorg- en klantgegevens en correcties op de oude jaren moeten namelijk nog kunnen worden verwerkt. Het onderhoud zal worden beperkt tot wat minimaal nodig is om de applicaties werkende te houden. Er worden geen functionele wijzigingen meer op doorgevoerd.

Om de transitie zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen, zonder impact op de klant, worden tijdelijke controlerapporten gerealiseerd, om te kunnen waarborgen dat de aanleveringen van de gemeenten volledig zijn.

9.6. Security en privacy

Het CAK maakt gebruik van de Rijksstandaard voor Privacy Impact Assessments (PIA's) en maakt voor de threshold gebruik van de vragen die gesteld worden in het Verwerkingenregister Rijk. Op basis van de antwoorden op die vragen is het maken van een PIA niet nodig.

9.7. Huisvesting

Er is geen additionele huisvesting noodzakelijk.

9.8. Implementatie

De implementatie gebeurt in de vorm van een project.

10. Interne beheersing en externe verantwoording

10.1. Externe verantwoording

10.1.1. Algemeen

Het CAK is een zelfstandig bestuursorgaan dat een aantal wettelijke taken en regelingen uitvoert. Over deze wettelijke taken legt het CAK verantwoording af. Het CAK heeft te maken met nationale en internationale wet- en regelgeving en volgt voor zover van toepassing de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners van de Handvestgroep Publiek Verantwoorden van november 2015. De Regeling bezoldiging en beheerskosten bestuursorganen volksgezondheid 2011 en de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen maken hier onderdeel van uit en zijn van toepassing op het CAK.

Nadere afspraken tussen het CAK en VWS over de samenwerking en afstemming op het gebied van sturing, verantwoording en toezicht liggen vast in het 'Governance arrangement tussen het CAK en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport' van 13 oktober 2015.

10.1.2. Jaarrekening

Het CAK verantwoordt zich over de beheerskosten via de jaarrekening. De beheerskosten voor de Wlz-regeling worden in de jaarrekening opgenomen. De jaarrekening wordt, voorzien van een accountantsverklaring, aangeboden aan VWS. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is toezichthouder op de beheerskosten en geeft een advies aan VWS op basis waarvan VWS de jaarrekening van het CAK goedkeurt.

10.1.3. Bestuurlijke verantwoordingen

Het CAK heeft drie afzonderlijke bestuurlijke verantwoordingen over de uitvoering van haar wettelijke taken: één voor de eigenbijdrageregelingen, één voor de SOV-regeling en één voor de burgerregelingen. De verantwoording wordt afgelegd bij VWS, de NZa, ADR en ZIN.

10.1.4. Verantwoordingskaders

Jaarlijks worden voor het CAK twee documenten door de wetgever vastgesteld. Dit zijn:

- Het Protocol Accountantsonderzoek CAK Bestuurlijke verantwoording
In dit protocol worden de regels voor het accountantsonderzoek en voor de inhoud en inrichting van de accountantsverslagen vastgelegd.
- Het Model Jaarverslaggeving CAK Bestuurlijke verantwoording
Op basis van artikel 31 van de Wet marktordening gezondheidszorg kan de NZa regels stellen voor de wijze waarop het CAK zijn verantwoordingsdocumenten inricht. Dit model geeft hier invulling aan.

Deze kaders verplichten het CAK om jaarlijks aan VWS en de NZa de volgende documenten aan te leveren:

- een financieel verslag;
- een uitvoeringsverslag.

10.2. Interne beheersing en controle doelstellingen

De primaire controledoelstellingen zijn gericht op de grootste risico's betreffende de juiste, volledige en tijdige verantwoording van de betreffende rubrieken in de rapportages en doelmatige en rechtmatige uitvoering van de regelingen.

10.2.1. Uitvoering

In deze uitvoeringstoets zijn de uitvoeringsrisico's op hoofdlijnen uitgewerkt en de daarbij behorende getroffen en/of te treffen beheersingsmaatregelen.

10.2.2. Controle doelstellingen

De hoofddoelstelling voor de controles is waarborgen dat het interne proces vanuit het CAK gezien in control en controleerbaar is en dat het CAK kan verantwoorden dat de wettelijke taken op juiste, volledige, tijdige, doelmatige en rechtmatige wijze zijn uitgevoerd. Om te kunnen voldoen aan de invulling van het rechtmatigheidsbegrip volgens het Model jaarverslaggeving moet er worden voldaan aan een aantal eisen op het gebied van volledigheid, juistheid en tijdigheid.

10.2.3. Interne beheersing

De in het kader van Wmo2015 Beschermd Wonen doordecentraliseren aan te brengen wijzigingen worden de interne beheersingsmaatregelen waar nodig aangevuld en aangepast. Dit houdt onder meer het volgende in:

- De noodzakelijke General IT Controls en application controls worden in de nieuwe applicaties beschreven en ingericht.
- Er is een ingerichte beheerorganisatie voor alle schakels en overdrachtmomenten van de interne keten en administratie, zowel technisch als functioneel.
- Technische logging en audittrail zijn aanwezig en de werking ervan is aangetoond. Gelogde gegevens zijn aanwezig en beschikbaar voor de accountantscontrole.
- Het CAK ontwikkelt waar nodig aanvullende rapportages en aanvullende controlemiddelen.
- Opzet, bestaan en werking van beheersingsmaatregelen wordt periodiek getoetst volgens het Three Lines of Defence model.

11. Risico's, fraude en beheersmaatregelen

Het CAK onderkent een aantal risico's voor de uitvoering én invoering van de beleidswijziging. Deze risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen worden in onderstaande tabellen benoemd.

11.1. Geïdentificeerde risico's en gevolgen

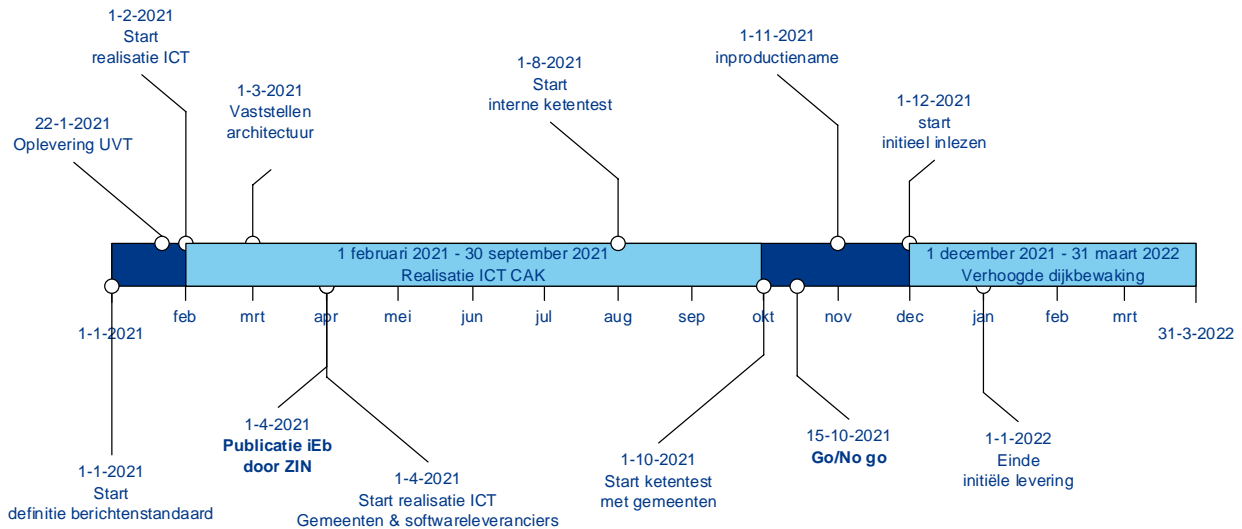
Nr.	Risico	Gevolg	Kans	Gevolg	Initieel risico
Klant					
1	Klant ontvangt correcties, storneringen en/of stapelfacturen	Klant kan niet betalen, klant geeft geld creditfacturen of gestopte broninhouding uit, klant begrijpt het niet, raakt verward. Toename klantcontacten met het CAK. Imagoschade CAK en overheid.	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico
2	Nieuwe klanten worden te laat aangemeld	Klant niet bekend bij CAK. CAK weet niet welke gemeente moet aanleveren. Stapelfacturen voor de klant. Imagoschade CAK en overheid.	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico
ICT aanpassingen door het CAK					
3	CAK heeft ICT niet tijdig (oktober 2021) gereed.	Er kan niet tijdig kan worden getest, en implementatie per 1-1-2022 blijkt niet haalbaar.	Mogelijk	Gemiddeld	Gemiddeld risico
Administratieve verwerking door de gemeenten					
4	Gemeenten leveren niet alle klanten aan en/of sluiten niet alle klanten af.	Klant ontvangt niet langer facturen. Broninhouding wordt ten onrechte gestopt. Stapelfacturen voor de klant.	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico
5	Gemeenten zijn niet klaar met automatisering van aanlevering.	Stop- en start berichten kunnen niet automatisch worden aangeleverd	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico
6	Gemeenten beschikken niet over startdata en einddata zorg, maar over hun eigen indicatie(beschikking) data.	Klant wordt met verkeerde data aan- of afgemeld. Klant krijgt verkeerde beschikking en facturen van het CAK. Wmo extramuraal wordt gefactureerd omdat samenloop niet kan worden toegepast. Achteraf is corrigeren noodzakelijk. Onduidelijkheden voor klant. Broninhouding wordt ten onrechte gestopt. Toename klantcontacten met CAK. Imagoschade CAK en overheid.	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico
7	Gemeenten leveren af- en aanmelddata aan, die niet op elkaar aansluiten.	Klant krijgt verkeerde beschikking en facturen van het CAK. Wmo extramuraal wordt gefactureerd omdat samenloop niet kan worden toegepast. Achteraf corrigeren is noodzakelijk. Onduidelijkheden voor klant. Broninhouding wordt ten onrechte gestopt. Toename klantcontacten met CAK. Imagoschade CAK en overheid.	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico
8	Definitie beschermd wonen bij gemeenten niet eenduidig.	Aanleveren van verkeerde klanten of juist niet aanleveren van beschermd Wonen klanten. Ook worden ze nu soms als Wlz klanten aangeleverd, met als gevolg verkeerde beschikkingen, facturen en broninhouding, gevolgd door complexe correcties. Toename klantcontacten met CAK. Imagoschade CAK en overheid.	Waarschijnlijk	Gemiddeld	Verhoogd risico

11.2. Beheersmaatregelen

Nr.	Risico	Mitigerende maatregelen	Kans	Gevolg	Resterend risico
Klant					
1	Klant ontvangt correcties, storeringen en/of stapelfacturen	In oktober/november evaluatiemoment voortgang implementatie. Indien noodzakelijk scenarios klantcommunicatie uitwerken Verhoogde dijkbewaking (extra bezetting CAK) in de eerste vier maanden. Noods scenario communicatie bij problemen uitvoeren.	Waarschijnlijk	Klein	Gemiddeld risico
2	Nieuwe klanten worden te laat aangemeld	In oktober/november evaluatiemoment voortgang implementatie. Indien noodzakelijk scenarios klantcommunicatie uitwerken Verhoogde dijkbewaking (extra bezetting CAK) in de eerste vier maanden. Noods scenario communicatie bij problemen uitvoeren.	Waarschijnlijk	Klein	Gemiddeld risico
ICT aanpassingen door het CAK					
3	CAK heeft ICT niet tijdig (oktober 2021) gereed.	Minimalisatie van benodigde ICT aanpassingen, beperkt tot de uitwisseling, en aansluiten op de iEb berichtensandaard. Minimaal gebruik van MDM. Tijdige start project en opdrachtverstrekking door VWS. Eigen bijdrage berekening en financiële afhandeling blijven ongewijzigd in CEBES en Oracle Finance.	Onwaarschijnlijk	Gemiddeld	Laag risico
Administratieve verwerking door de gemeenten					
4	Gemeenten leveren niet alle klanten aan en/of sluiten niet alle klanten af.	Bestandsvergelijkingen oud en nieuw met alle gemeenten (rapportages maken) verhoogde bezetting servicedesk voor en ná overgang.	Mogelijk	Gemiddeld	Gemiddeld risico
5	Gemeenten zijn niet klaar met automatisering van aanlevering.	CAK maakt een webformulier ,waarmee gemeenten individuele wijzigingen kunnen invoeren. Gemeente ontvangt periodiek rapport met huidige gegevens.	Onwaarschijnlijk	Gemiddeld	Laag risico
6	Gemeenten beschikken niet over startdata en einddata zorg, maar over hun eigen indicatie(beschikking) data.	Ketencommunicatie door CAK ketenmanagement met VNG, VWS en gemeenten om het tijdig te regelen.	Mogelijk	Gemiddeld	Gemiddeld risico
7	Gemeenten leveren af- en aanmelddata aan, die niet op elkaar aansluiten.	Ketencommunicatie door CAK ketenmanagement met VNG, VWS en gemeenten om het tijdig te regelen.	Mogelijk	Gemiddeld	Gemiddeld risico
8	Definitie beschermd wonen bij gemeenten niet eenduidig.	Ketencommunicatie door CAK ketenmanagement met VNG, VWS en gemeenten om het tijdig te regelen.	Mogelijk	Gemiddeld	Gemiddeld risico

12. Planning

12.1. Globale planning project

Om de gevraagde datum van 1 januari 2022 te halen, is het CAK reeds in overleg getreden met het Ketenbureau en ZIN omtrent het definiëren van de berichtenstandaard. Dit is opgenomen in de kadernotitie. Wij hebben VWS verzocht om al in december 2020 duidelijkheid te geven over de wenselijkheid van het ontwikkelen van de i-standaard voor beschermd wonen, zodat ketenpartners tijdig de ontwikkeling opstarten en de specificaties op 1 april 2021 gereed kunnen zijn. Het CAK heeft acht maanden nodig om de gewenste functionaliteit te ontwerpen en te realiseren. Aansluitend worden acceptatietesten en interne ketentesten uitgevoerd, gevolgd door de externe ketentest met gemeenten en softwareleveranciers.

12.2. Deadlines

12.2.1. Deadline opdrachtverstrekking

VWS verstrekt uiterlijk voor 1 maart 2021 opdracht en akkoord op de randvoorwaarden en uitgangspunten.

VWS geeft in december 2020 opdracht tot het ontwikkelen van de i-standaard voor beschermd wonen.

12.2.2. Deadline wetgeving

De aanpassing in de wetgeving treedt 1 januari 2022 in werking.

12.2.3. Deadline invoeringstermijn

De uiterste startdatum voor het project is 1 maart 2021, met dien verstande dat het CAK al vanaf 1 januari 2021 start met werkzaamheden voor het ontwikkelen van de i-standaard. Ook het Zorginstituut Nederland, het ketenbureau i-sociaal domein en gemeenten moeten vanaf 1 januari starten met werkzaamheden in het kader van de i-standaard voor beschermd wonen.

13. Financiële aspecten

De financiële aspecten zijn uitgesplitst in een begroting voor eenmalige implementatiekosten (projectkosten) en een begroting voor de structurele beheerskosten (uitvoeringskosten). De begrotingen zijn opgesteld op basis van het prijspeil 2020 en zijn gebaseerd op de randvoorwaarden en uitgangspunten zoals verwoord in de uitvoeringstoets.

Wijzigingen in het juridisch kader en de uitgangspunten die doorgevoerd worden nadat de toets is opgesteld, zijn van invloed op de begrotingen. Dit brengt het CAK in kaart in de vorm van een supplement bij de uitvoeringstoets

13.1. Uitgangspunten bij het opstellen van de begrotingen

Bij het uitwerken van de begroting voor de structurele beheerskosten (uitvoeringskosten) wordt gebruik gemaakt van de financiële kaart van het CAK.

13.2. Implementatiekosten

De implementatiekosten zijn hieronder vermeld. De kosten zijn verdeeld over de jaren 2021 en 2022.

13.2.1. Begroting (bedragen in €)

Begroting	Kosten
Architectuur	€ 11.520
Projectorganisatie	€ 59.620
Project realisatie	€ 386.914
Verhoogde dijkbeveiliging (vier maanden)	€ 47.520
Totale invoeringskosten (afgerond)	€ 506.000
Bedrag per jaar	Kosten
Totaal 2021	€ 379.500
Totaal 2022	€ 126.500

Van de invoeringskosten wordt 75% gerealiseerd in 2021 en 25% in 2022.

13.2.2. Toelichting begroting

Project algemeen	Uur/ stuks	Tarief	Kosten
Architectuur			
Project Architectuur	80	144	€ 11.520
Totaal Architectuur			€ 11.520

Projectorganisatie			
Agile programmamanagement	160	153	€ 24.480
Agile aansturing / agile coaching	160	118	€ 18.880
Projectondersteuning	80	82	€ 6.560
Kwaliteit & audit	100	97	€ 9.700
Totaal Projectorganisatie			€ 59.620

Project realisatie	Sprints	Tarief	Kosten
Ontwerp en realisatie gegevensuitwisseling iEb			
Logistiek team (308 uur per sprint van 2 weken)	0,5	32.956	€ 16.478
Master data Management			
MDM team (80 uur per sprint van 2 weken)	12,5	8.560	€ 107.000
Ontwerp en realisatie ketenmonitoring			
Logistiek team (308 uur per sprint van 2 weken)	0,5	32.956	€ 16.478
Ontwerp en realisatie regelingensysteem			
Regelingen team (308 uur per sprint van 2 weken)	1,0	32.956	€ 32.956
Ontwerp en realisatie financieel systeem			
Financieel team (244 uur per sprint van 2 weken)	0,5	26.108	€ 13.054
Ontwerp en realisatie interfaces (ESB)			
Integratieteam (244 uur per sprint van 2 weken)	1,0	26.108	€ 26.108
Ketentest (intern en extern)			
Testteam (240 uur per sprint van 2 weken)	3,0	25.680	€ 77.040
Business Intelligence & rapportages			
BI team (200 uur per sprint)	3,0	21.400	€ 64.200
Gebruikers acceptatie test			
Testteam (240 uur per sprint van 2 weken)	3,0	9.600	€ 28.800
Implementatie (AO/IC, werkinstructies en handleidingen)			
Business alignment team (240 uur per sprint van 2 weken)	0,5	9.600	€ 4.800
Totaal Project realisatie			€ 386.914

Verhoogde dijkbewaking (vier maanden)			
Ketenmonitoring	120	40	4.800
Servicedebs gemeenten	468	40	18.720
Backoffice medewerkers	240	40	9.600
Financiële medewerkers	240	40	9.600
Frontoffice medewerkers	120	40	4.800
Totaal Verhoogde dijkbewaking (vier maanden)			€ 47.520

Totale invoeringskosten (afgerond)			€ 506.000
---	--	--	------------------

De projectmanagement organisatie bestaat uit onder meer uit een agile programmamanagement, aansturing en coaching, kwaliteitsfunctionaris en projectondersteuning.

GEGEVENSUITWISSELING

Implementatie iEb (aanpassing berichten standaard of nieuwe set berichten) en het opvoeren van een nieuw bericht via vangnet webapplicatie.

MASTER DATA MANAGEMENT

Aanpassingen om beschermd wonen klanten en beschermd wonen zorg te registreren in Master Data Management. Het ter beschikking stellen van kerngegevens via proactieve synchronisatie, alsmede het leveren van gegevens op aanvraag.

KETENMONITORING

Overzicht van in MDM geregistreerde berichten met filter- en sorteer functionaliteit. Dashboard m.b.v. Splunk waarbij de keten vanaf OpenTunnel, ESB, MDM, Cebes gemonitord wordt. Rapportages voor de aanleverende gemeente (in lijn met de rapportages van de Wmo 2020)

REGELINGENSYSTEEM (CEBES)

Aanpassing aan verwerking start/stop berichten zorg. Verwijderen van postcode check (woonplaatsbepaling) en AGB code. Gemeente die aanlevert is gemeente die afdracht ontvangt

FINANCIËEL SYSTEEM

Realisatie onderscheid oude en nieuwe situatie, afdrachten naar de juiste gemeente en aanpassingen aan rapportages en verantwoording.

INTERFACES

Realisatie en aanpassing van interfaces tussen verschillende applicaties, m.b.v. Enterprise Service Bus. Dit betreft onder meer OpenTunnel > MDM, MDM > Cebes en Vangnet > MDM.

BI

Aanpassen van periodieke gegevensladingen uit applicaties en rapportages met betrekking tot doorlooptijden, controles, aantallen en aansluitrapportages met betrekking tot de verschillende applicaties.

KETENTEST

Testen van uitwisseling met gemeenten en testen met de belangrijkste software leveranciers.

GEBRUIKERSACCEPTATIE TEST

- testen functionaliteit
- testen interne keten

IMPLEMENTATIE

Aanpassen en actualiseren AO/IC, werkinstructies en handleidingen. Aanpassen opleidingen. Beschikkingen en facturen aanpassen aan nieuwe Wmo look en nieuwe manier van werken

VERHOOGDE DIJKBEWAKING

- Call center, extra capaciteit
- Servicedeks, het maken van aanleverafspraken en ondersteuning bij de opstartfase

- Back Office, extra capaciteit betalingsverkeer
- Financiële medewerkers, betalingsregelingen
- Communicatie (plan), naar klanten, ketenpartners en VWS

13.3. Structurele beheerskosten

De uitvoeringskosten voor de Wmo2015 blijven tot en met 2023 onveranderd.

14. Beëindiging taak

Als de wettelijke taak eindigt, kunnen werkzaamheden – en daarmee gemoeide kosten – niet per direct worden gestopt. Het CAK beschrijft de gevolgen en wijze van uitfasering met een uitvoeringstoets.

Bijlage: Neerslag gesprekken met VNG, werkgroep GGZ en gemeenten

Inleiding

Het CAK sprak met verschillende gemeenten en met de VNG-werkgroep GGZ over de door het CAK voorgestelde werkwijze in de Uitvoeringstoets doordecentralisatie beschermd wonen. Dit document geeft een samenvatting van conclusies, randvoorwaarden, risico's en openstaande vragen uit de verschillende gesprekken.

Geïnterviewde gemeenten

De volgende gemeenten zijn geïnterviewd:

- Leeuwarden (G40)
- Amsterdam (G4)
- Dordrecht (gezamenlijke uitvoeringsorganisatie met andere gemeenten)
- Groningen (decentraliseert Wmo-taken per 1-1-2021 naar lokale gemeenten, als pilot)
- Enschede

Daarnaast is de door het CAK voorgestelde werkwijze voorgelegd aan de VNG-werkgroep GGZ op 24 november 2020, met daarin vertegenwoordigers van VNG en een aantal gemeenten.

Conclusies

Op basis van de gevoerde gesprekken trekt het CAK de volgende conclusies:

- Centrumgemeenten zijn overwegend positief over de voorgestelde werkwijze, zoals verwoord in het 'bespreekdocument gemeenten' (bijlage) waarbij niet langer zorgaanbieders, maar uitsluitend gemeenten aanleveren middels één uniforme i-standaard en waarmee een aantal bestaande knelpunten worden opgelost.
- Centrumgemeenten geven aan naar verwachting tijdig klaar te kunnen zijn met het aanleveren van klanten aan het CAK per 1-1-2022, onder bepaalde randvoorwaarden en onder benoeming van enkele risico's (zie verderop in dit document).
- Het blijkt dat veel regio's voorsnog als regio blijven functioneren voor beschermd wonen, waarbij de centrumgemeente de regie houdt. Dat heeft verschillende oorzaken:
 - Meerjarige contracten met zorgaanbieders
 - Regiogemeenten zijn vaak te klein om doelmatig beschermd wonen uit te voeren
- Regiogemeenten zullen op dit moment veelal niet het overzicht hebben over cliënten beschermd wonen.
- Er bestaan, soms grote, verschillen tussen gemeenten. Waar de ene gemeente in de huidige situatie zelf de berichtenuitwisseling verzorgt, besteedt de andere gemeente dit deels of geheel uit aan zorgaanbieders. Voor de laatste groep zal de benodigde inspanning om per 1-1-2022 klaar te zijn groter zijn.

Randvoorwaarden

Op basis van de gesprekken noteert het CAK de volgende randvoorwaarden. Niet elke randvoorwaarde is door elke gemeente genoemd, maar logischerwijs gelden ze voor het leeuwendeel van de gemeenten.

- iEb standaard moet per 1 april uitgewerkt zijn en bekend zijn bij gemeenten. Dit houdt in dat Zorginstituut Nederland uiterlijk 1 april de voorlopige specificaties heeft gepubliceerd.
- In april moet duidelijk zijn wat precies van gemeenten wordt verwacht, zodat e.e.a. tijdig kan worden ingeregeld
- Uiterlijk 1 oktober moeten systemen klaar zijn zodat kan worden getest.

- Uiterlijk 15 oktober een go/no go moment. (en dit keer echt. Bij het abonnementstarief ging dit niet goed)
- Financieringsstromen moeten duidelijk zijn. Zowel het objectief verdeelmodel (rijk versus gemeenten) als binnen samenwerkingsverbanden van gemeenten.
- Toepassing van het woonplaatsbeginsel moet helder zijn voor alle gemeenten, zodat de juiste gemeente berichten aanlevert en het CAK aan de juiste gemeente kan afdragen.

Risico's

De volgende risico's zijn genoemd of volgen uit de gesprekken:

- Gemeenten (met name regiogemeenten) hebben niet tijdig zaken op orde wat betreft:
 - kennis (o.a. over berichtenuitwisseling in het kader van de eigen bijdrage) als
 - data (vastlegging cliënten Wmo en de mogelijkheid tot ontsluiting daarvan).
- ICT niet tijdig klaar. Dit geldt zowel voor gemeenten als voor het CAK.
- iEb-standaard niet op tijd klaar
- Benodigde capaciteit voor implementatie PGB 2.0 staat implementatie doordecentralisatie in de weg.
- Mogelijk probleem als twee verschillende gemeenten voor dezelfde cliënt een iEb bericht via het GGK sturen, de een voor het abonnementstarief en de ander voor beschermd wonen⁴.

Overige opmerkingen en vragen

Gemeenten en werkgroep stelden verschillende vragen. Een deel betrof toelichtende vragen over de werkwijze, welke ter plekke zijn beantwoord. Deels zijn het echter vragen die worden meegenomen in de uitvoeringstoets:

- Kan de vangnetoplossing (webapplicatie) ook met upload i.p.v. handmatig?
- Worden softwareleveranciers ook betrokken, net als bij abonnementstarief?
- Kan ook worden afgedragen aan centrumgemeente i.p.v. naar regiogemeente?
- Hoe omgaan met conflicterende aanleveringen? Voorbeeld: stopdatum oude gemeente ligt na startdatum nieuwe gemeente.
- Behoefte aan inzicht in bedragen per gemeente, ten behoeve van financieringsstromen binnen een regio/samenwerkingsverband. Onderscheid naar abonnementstarief en beschermd wonen is noodzakelijk.

Aan deze vragen zal aandacht worden besteed in de uitvoeringstoets van het CAK en/of in het implementatietraject. Zo zullen vragen worden beantwoord door ze te bespreken in de referentiegroepen ZIN en door uitwerking in het informatiemodel iStandaarden.

⁴ Dit punt wordt meegenomen bij het uitwerken van de i-standaard voor beschermd wonen.